

OBČANI O SEBI IN O DRUGIH

Za praznik republike v novih prostorih?

Krajna skupnost Nove Jarše nima nobenih prostorov za sestanke, seje ipd. Vsi sestanki so bili do sedaj v šoli, tajnik KS pa je uradoval kar doma v kuhinji. Delo administracije KS je bilo zelo oteženo in vsi so si želeli, da bi dobili vsaj neko sobo za sestanke in za sprejemanje strank. No, vse je videti, da bodo do prepotrebnih prostorov končno le prišli, in sicer v prizidku poleg vzgojnovarstvenega zavoda. Po pripovedovanju njihovega predsednika Franca Presetnika se to zna zgoditi že 29. novembra letos.

Franc Presetnik: „Nisem izvoljen temveč postavljen predsednik krajevne skupnosti.“

„Koliko časa ste že predsednik KS Nove Jarše?“
 „Nekako pol leta. Nisem izvoljen, temveč postavljen predsednik KS.“
 „Kako to?“
 „Prejšnji predsednik je v avtomobilski nesreči umrl, jaz pa sem kot njegov najbližji sodelavec takoj po nesreči prevzel njegovo delo. Do tedaj sem bil

predsednik gradbenega odbora za postavitev prostorov KS. To delo me je veselilo in sem se pri tem kar precej angažiral. Ker je bilo takrat glavno delo ravno postavitev prizidka, sem brez večjih sprememb postal tudi predsednik KS.“

„Ste ob pričetku priprave za dograditev prizidka delali že drugod?“

„Pri večjih akcijah ne. Leta 1970 pa smo imeli kar precej dela z dograditvijo prostorov, v katere se bomo v kratkem vselili. Nekaj časa smo poskušali organizirati samoprispevek za gradnjo, potem pa se je ponudila druga in boljše prilika. Zgrabili smo jo in, kot vidite, uspeli.“

„Moja pot me je vodila v več KS in tiste na robu občine pesti problem kot ureditve cest, elektrika in vodovod. Pri vas je to verjetno urejeno; zanima me pa, kateri problemi se pojavljajo pri vas?“

„Res je, da je za prebivalce naše KS že urejeno kar se tiče elektrike, vodovoda in v glavnem tudi cest. Nastopajo pa drugi problemi, ki niso nič manjši kot tisti, ki tarejo obrobne KS. Pri nas v mestu je velik problem rekreacija mladine, pa tudi odraslih. V obrobni KS se najbrž niti ne zavedajo, kaj jim nudi narava. Pri nas tega nimamo in mladina je prepuščena sama sebi in cesti. Zato se trudimo, da bi dobili kak prostor, kjer bi se ljudje zabavali, se sprehajali ali pa prirejali kake igre. To je potrebno, če hočemo človeka obdržati zdravega in sposobnega za delo.“

„Kako pa je urejeno z otroškim varstvom?“

„To je v okviru šole. Je pa v vrtcih vedno premalo prostora, ker se ljudje doseljujejo, mla-

dina dorašča in si ustvarja družine.“

„Ostaja še kak problem, ki se tiče vaše KS?“

„Sedaj ne, ker je vse okupirano okoli gradnje. So pa manjše stvari, kot npr. cestna razsvetljava, previsoke ograje na

kržiščih, snaga na javnih prostorih idr.“

„Kakšno je sodelovanje KS z drugimi političnimi organizacijami tega terena?“

„Vse delamo sporazumno. To je prav in edino možno za uspeh vsake akcije.“

Ceste, elektrika, vodovod

Predsednik KS Dolsko je 53-letni Ivan Levičnik, doma iz Dolskega. V ta kraj se je priselil leta 1953 iz Besnice, ko je tu kupil kmetijo. Ima dva sinova in hčer. Eden od sinov bo šel po stopinjah očeta, druga dva njegova otroka pa sta že zaposlena. Levičnik se preživlja izključno s kmetijstvom; glavni zaslužek mu je živinoreja, pozimi pa gozd. Levičnik je bil od leta 1943 partizan v Kamniško-Zasavskem odredu.

Že vseskozi, odkar je v Dolskem, je tu tudi politično aktiven in je sodeloval v raznih organizacijah in akcijah na terenu. Predsednik KS Dolsko pa je drugo leto.

„S čim ste se kot predsednik KS v teh letih največ ukvarjali?“

„Prav gotovo s cestami. V naši KS je veliko zaselkov v hribih in do teh je treba urediti ceste. Zato nam je ta problem pobral veliko časa pa tudi denarja.“

Ivan Levičnik: „Arondacija je v Dolskem prizadela skoraj vse kmete.“

„Kako so občani sprejeli tako odločitev?“

„Zelo ugodno. Nobenemu ni bilo potrebno dajati denarja za ureditev cest, pomagali so le z delom, in to v precejšnji meri. Denarno pomoč pa smo dobili od občine.“

„Pa drugi problemi? Kateri se še pojavljajo pri vas?“

„Velik problem je bil (in se vleče še do danes) arondacija zemljišč, ki je bila izvedena pred leti. Ta je v Dolskem prizadela skoro vse kmete in nekatere prav do dna. Ta problem nikakor ne gre z dnevnega reda in pogovorov; vleče se od sestanka do sestanka. Vedno, kadar prične KS s kakšno akcijo, stopi v ospredje najprej ta problem in marsikje je delo KS onemogočeno prav zato. Če bi tisti, ki je zemljo odvezal, na njej tudi delal, potem bi se ljudje lažje pomirili s tem. Tako pa na svojih parcelah gledajo topole ali pa kmete iz Beričevega, ki so to zemljo dobili z arondacijo. Tudi glede jemanja peska in mivke s sipin pri Savi je nastal manjši konflikt med nami in občino. Sedaj je prepovedan vsak odvoz peska in mivke iz Save in ljudje se jeze na to. Res je, da so s tega področja avto prevozniki na debelo odvažali ta material in ga prodajali, toda občina bi morala narediti red na relaciji — občina-zasebniki in ne na relaciji KS Dolsko-občina. Sedaj smo prizadeti predvsem mi in to bi bilo treba urediti. No, po nekaterih razgovorih z občino upam, da bo to le urejeno in da bodo domačini lahko ta material dobivali prek KS Dolsko.“

„Imate v načrtu kako akcijo,

ki bi zajela celotno KS?“

„Neke večje ne. Je pa več manjših, kot npr. obnovitev in zboljšanje še nekaterih cest, elektrike in vodovoda.“

„Kakšno je sodelovanje med KS in SZDL, oziroma ZK?“

„Mislim, da je pri nas kar v redu. Več odbornikov je aktivnih članov SZDL in ZK. Ni pa pravilo, da morajo biti odborniki KS tudi člani ZK. Zadolžni smo, da imamo ljudi, ki hočejo delati, pa najsi bo to v KS ali ZK in SZDL.“

„Vam pri vašem delu še kdo pomaga?“

„Da, v veliko pomoč mi je tov. Cerarjeva. Za svoje delo dobi okoli 400,00 din in vem, da je za ureditev administracije

Sredstvo za ohranitev
svežine in vitalnosti

KS to premalo. Nešteto mora iti na občino ali hoditi od občana do občana in čas, ki ga za to porabi, ni nikoli plačan.“

„Prav gotovo. S tem prevzema neko odgovornost in je veliko bolj vezan na delo, ki ga opravlja. S tem, da je tajnik plačan, lahko KS marsikje koristi; dostikrat je potrebno veliko administrativnega dela, da do česa pridemo. Tega noben neplačan človek ne bi mogel opravljati, ker bi se zdavnaj naveličal.“

„Kakšno je sodelovanje med vašo in sosednjo KS?“

„Na eni strani imamo KS iz drugih občin, na drugi pa KS Križevska vas, ki spada v našo občino. Z njimi sodelujemo po potrebi, več pa seveda s KS Križevska vas.“

Ob 20. letnici Zveze prijateljev mladine in 30. obletnici Zveze pionirjev Jugoslavije

ŠTEVILNA SREČANJA

Občinska zveza prijateljev mladine je 23. septembra priredila v novoodprti gostilni v Zadvoru (v zadržnem domu) srečanje z učitelji-mentorji pionirskih odredov naše občine. Povabilu so se odzvali tudi predsednik Obs Polde Maček, ravnatelj osnovnih šol, načelnik za družbene službe Henrik Hvastja, predsedniki društev DPM in drugi.

Dopoldanski čas smo uporabili za medsebojne pogovore o naših akcijah, o delu in načinu izboljšanja naših društev. Prav prijetno je bilo kramljati na soncu, ki nas je s svojimi žarki toplo ogrevalo in nam nudilo še prijetnejše trenutke srečanja.

Po kosilu je predsednik obč. Zveze prijateljev mladine in tovariš Rclih nazdravil vsem prisotnim in se prisrčno zahvalil vsem za njihovo nesebično pomoč in sodelovanje v naši organizaciji. V kratkem se je spomnil večjih akcij v lanskem šolskem letu in nakazal pomen bližajočega se TEDNA OTROKA. Vsem povabljenim pa, ki se našega srečanja zaradi zadržanosti niso mogli udeležiti, se sedaj zahvaljujemo za njihovo delo pri skrbi za naše najmlajše.

V začetku novega šolskega leta je aktiv ravnatelj osnovnih šol pregledal program dela pionirskih odredov za tekoče šolsko leto in na sestanku z mentorji je bil nato program sprejet. Vsi pionirski odredi so na dan pionirjev kar najbolj slovesno sprejeli svoje delovne načrte.

Kdaj avtobusna proga na Kodeljevo?

Ivan Laznik s Kodeljevega je že tretje leto tajnik krajevne skupnosti Kodeljevo. Sem se je priselil pred osmimi leti iz Skoplja, kjer je služboval kot oficir JLA. Sicer pa je mladost preživel v Srbiji in tudi naglas ga izdaja, da dolgo let ni bil med Slovenci. V Srbiji je končal osnovno šolo in gimnazijo, za strojnega ključavničarja pa se je izučil v Ljubljani, kamor

Ivan Laznik: „Skopski potres mi je „pomagal“, da sem prišel v Slovenijo.“

ga je poslal oče, ki je bil doma iz Trbovelj in bil celo življenje rudar — sprva v trboveljskih rudnikih, nato v srbskih. Po odsluženju vojaškega roka je ostal v Srbiji in tam stopil v partizane. Kasneje je ves čas do pred osem let ostal v JLA kot oficir in bil leta 1964 upokojen kot kapetan I. klase. Žena je Slovenka, hči pa ima 17 let in hodi v šolo na poljansko gimnazijo.

„Kako to, da ste se po tolikih letih življenja v drugi republiki zopet preselili v Slovenijo?“

„Vsak pride rad v rojstni kraj. Da pa sem se tako odločil, je „pomagal“ tudi skopljanski potres. Tam sem namreč služboval kot oficir, ob potresu pa je bilo moje stanovanje porušeno. No in ker sem že moral iskati novo stanovanje, sem ga šel iskati raje v Slovenijo, kamor sem se že tako nameraval preseliti. Takrat so bili moji starši še živi in so živeli tu. Tako mi odločitev ni bila kdo ve kako težka.“

„Kako pa kaj hči? Kako se

je vživela v novo okolje?“

„Moram reči, da kar dobro. Prvi razred osnovne šole je napravila v Skoplju, vse naslednje pa tu. Že prvo leto slovenske šole je opravila s prav dobrim uspehom. To je bil znak, da se je v novo okolje dobro in hitro vživela.“

„Kako pa vi z ženo? Kako sta se vživela v to okolje?“

„Težje kot hči. V Sloveniji me ni bilo 30 let in jezik mi je delal težave, posebno če sem moral pisati. Tudi znancev in prijateljev nisem imel in vse sem moral začeti znova. No, prva leta so minila in danes sem zadovoljen, da sem tu.“

„Pa ste se tudi na družbeno-političnem področju hitro ujeli z okoljem?“

„Še kar hitro. Kot član ZK sem se moral javiti v organizaciji tega terena. Tu so me kmalu predlagali v odbor SZDL in ker sem bil še dokaj aktiven, so me potem povabili, da bi prevzel tajništvo KS Kodeljevo.“

„In kot tajnik KS opravljate še kako drugo delo?“

„Da, tudi civilno zaščito.“

„Torej vam to delo vzame kar precej časa?“

„Precej, posebno jeseni in pozimi, ko se prične sestanke. Takrat romam od sestanka do sestanka in večkrat jih je kar več na dan. Edinole to je dobro, da so sestanki zvečer. Uradno delam v pisarni do 12. ure in sem potem celo popoldne prost. Tako sem vse popoldne doma in na večer grem včasih kar rad ven.“

„Ste plačani tajnik KS Kodeljevo?“

„Sem honorarno zaposlen in za svoje delo dobivam mesečno 800 dinarjev.“

„Se vam zdi to dosti ali malo?“

„Če bi gledal na čas, ki ga porabim za to delo, potem še kar gre. Če pa gledam na materialno odgovornost, ki jo ima tajnik, potem pa to ni veliko. Nekateri mislijo, da tajnika ne bi bilo treba plačevati. Mogoče res, toda danes je materialna odgovornost tajnika tako velika, da takega dela ne more nihče prevzeti le na prostovoljni osnovi. Prepričan sem, da tam, kjer nimajo plačanega tajnika, delo KS trpi ravno zato, ker nihče noče prevzeti dela, ki je združeno z materialno odgovornostjo. Podobno je tudi z referatom za civilno zaščito.“

„Kakšno je vaše sodelovanje s predsednikom KS?“

„Zelo dobro. Z njim se zelo dopolnjujeva in zato delo z lahkoto teče. Tudi z drugimi političnimi organizacijami zelo dobro sodelujemo in mislim, da ima zato precej zaslug prav naš predsednik. Sicer pa morajo biti odločitve bolj ali manj v skladu s politiko, ki jo zastopajo vse politične organizacije terena.“

„Na kakšne probleme največkrat naletite?“

„Prav velikih ravno nimamo. So pa tu še neasfaltirane ceste in občanom lahko obljubim, da se bomo na KS borili, da bosta drugo leto asfaltirani vsaj dve cesti, ostale pa naslednjega leta.“

„Kaj bi hoteli, da napišemo za občane vaše KS?“

„To, da v imenu vseh občanov KS Kodeljevo vprašam Viator, kdaj bo odprl avtobusno linijo na Kodeljevo, katero je napovedal že pred časom, in to, če misli PTT odpreti javne govorilnice na področju Kodeljevega.“

„Lepa hvala za razgovor, Viatorja in PTT pa pozivamo k čimprejšnjemu odgovoru za vse Kodeljevčane.“

Obisk pionirjev iz Beograda

Beograjska pionirka Maja pozdravlja letno konferenco pionirjev oš Ketteja in Murna

Vsako leto praznujemo 29. september — dan ustanovitve pionirske organizacije. Letos smo na ta praznik povabili pionirje iz Beograda. Po letni konferenci smo goste iz Beograda odpeljali na domove. Beograjkanki, ki sem jo povabila jaz, je ime Aleksandra; hodi v osmi razred osnovne šole Josipa Pančića. Rada igra tenis, zato se ji je zdelo zelo imenitno, da je tako blizu igrišča za tenis. Popoldan naju je mamica peljala na grad. Povzpeli smo se tudi na stolp. Bilo je jasno, toplo popoldne, imeli smo krasen razgled na mesto, griče v okolici ter na Ljubljano in Gruberjev prekop. Aleksandri sem pokazala nekaj znamenitosti mesta. Po večerji smo se doma pogovarjali o življenju, delu in zabavah učencev v Beogradu in pri nas.

Naslednji dan smo imeli skupni izlet z avtobusom v Bohinj. Spotoma smo se ustavili v Vrbi in si ogledali Prešernovo rojstno hišo. Mimo Bleda po dolini Save Bohinjske smo se peljali do Bohinjskega jezera ter naprej do Zlatoroga in k slapu Savice. Vožnja z gondolo na Vogel je bila za večino naših gostov pravcato doživetje. Vreme je bilo toplo in sončno, naravne lepote naših planin so nas vse prevzele. Na povratku smo si ogledali tudi Blejski grad. Bili smo vsi zelo dobre volje in veseli. Med vožnjo v Ljubljano smo prepevali srbske in slovenske pesmi. Čeprav je bil za nami celodnevni izlet, smo se po večerji zabavali.

Prijatelje iz Beograda smo pospremili na železniško postajo. Slovo je bilo težko, a profesorji so nam obljubili, da se bomo čez štirinajst dni videli v Beogradu.

MOJCA CUDERMAN